

Til bredejere, myndigheder og
interesseorganisationer

Teknik og Miljø
Fredensvej 1,
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
E-mail: teknik.miljoe@langelandkommune.dk
www.langelandkommune.dk

Dato: 20-04-2022 J. nr.: 22/1476 Ref.: rimaf1

Afgørelse om nedklassificering af delstrækning af vandløbet Troldebjerggrøften

Langeland Kommune planlægger at ændre klassificeringen af en række vandløb og har opstillet kriterier for, hvornår et vandløb skal være klassificeret som offentligt, og dermed vedligeholdes af kommunen.

Troldebjerggrøften fra st. 0-2174 m opfylder ikke de opstillede kriterier for, at det i fremtiden skal være et offentligt vandløb. Langeland Kommune ønsker derfor at nedklassificere vandløbet til privat, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf flyttes fra det offentlige til de private bredejere.

Den 10. marts 2022 modtog du et partshøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Kommunen har i høringsperioden modtaget ét samlet hørings svar fra 5 bredejere, som kommenteres i denne afgørelse.

Afgørelse efter vandløbsloven

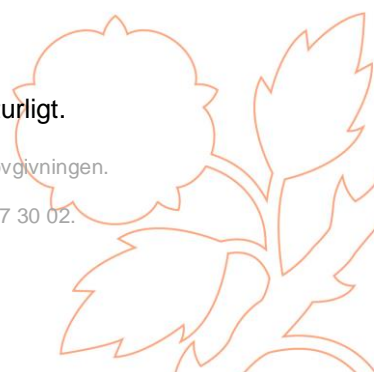
Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Langeland Kommune som vandløbsmyndighed hermed Troldebjerggrøften fra st. 0-2174 m fra offentligt til privat vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. januar 2023, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet
- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbsstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser.
- Bestemmelserne om 2 meter bræmmer fortsat gælder, da vandløbet er naturligt.

Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren om dine rettigheder i henhold til databeskyttelseslovgivningen. På www.datatilsynet.dk kan du læse mere om databeskyttelsesrådgiverens rolle. Kontakt databeskyttelsesrådgiveren på e-mail: dpo.langeland@bechbruun.com eller tlf. 72 27 30 02.

- Bevoksninger i 2 meter bræmmen fortsat ikke må fældes, idet vandløbet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3² er beskyttet mod tilstandsændringer.

Baggrund

Langeland Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra de tidligere kommuner og fra Fyns Amt.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og i amtet lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat.

Om et vandløb er offentligt eller privat har ikke noget at gøre med, hvem der ejer vandløbet. Den enkelte bredejer ejer altså vandløbet uanset vandløbets klassifikation som offentligt eller privat. Betegnelsen offentligt eller privat vandløb refererer udelukkende til hvem der har vedligeholdelsespligten og ikke ejerskabet.

Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Langeland Kommune har derfor udarbejdet en redegørelse¹ for omklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Vandløb anlagt til særlige formål.
2. Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar.
3. Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse.
4. Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.

Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb. Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som styrker beslutningen om en nedklassificering.

Kommunalbestyrelsen har d. 14. juni 2021 vedtaget, at Teknisk Forvaltning igangsætter arbejdet med at nedklassificere vandløb i kommunen efter kriterier beskrevet i *Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb*.

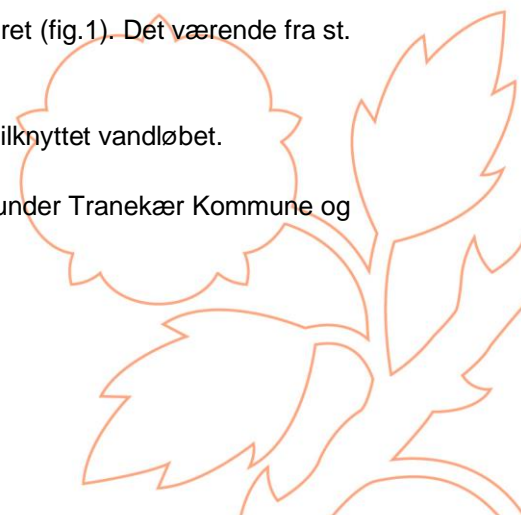
Den øvre strækning af Troldebjerggrøften er en del af denne plan og dermed godkendt til nedklassificering. Nedenfor er der redegjort for, hvorfor vandløbet kan nedklassificeres.

Troldebjerggrøften

Det er hele strækningen af Troldebjerggrøften, der ønskes nedklassificeret (fig.1). Det værende fra st. 0 til 2174 m, som angivet i gældende vandløbsregulativ.

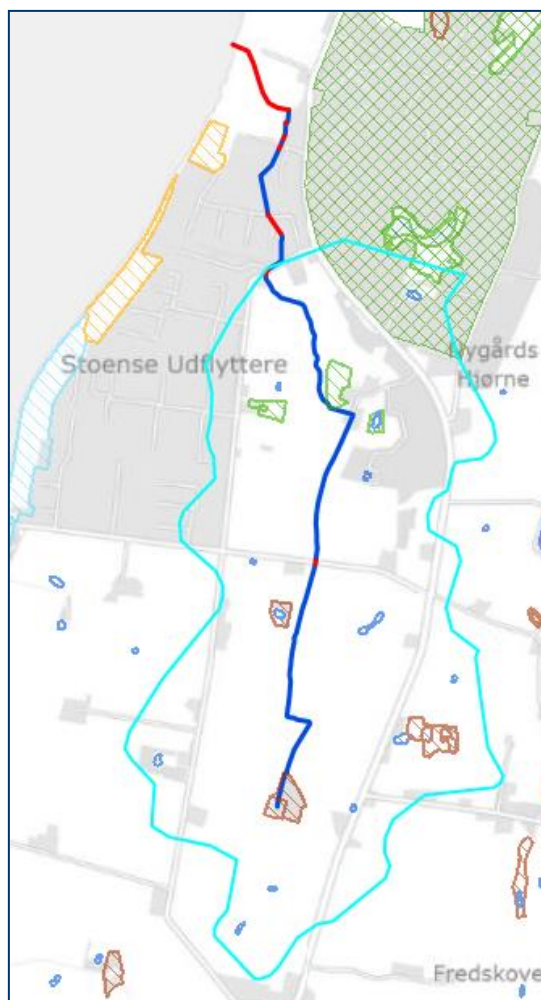
Nedklassificeringen begrundes med, at der ikke er offentlige interesser tilknyttet vandløbet.

Det offentlige vandløb Troldebjerggrøften hørte før kommunalreformen under Tranekær Kommune og er beskrevet i regulativ nr. 1.

Vandløbet begynder i den nordlige del af matr.nr. 20a, Stoense By, Stoense og fortsætter i nordlige retning til udløbet i stranden. Vandløbet der ønskes nedklassificeret, er hovedsageligt åbent med undtagelse af få overkørsler og broer.

Figur 1. Troldebjerggrøften som ønskes nedklassificeret, er her vist inden for sit delopland (turkis). Rørlagte stækninger er vist med rød og åbne med blå. Natura 2000 Habitatområdet er vist grønt netet mens beskyttet natur er de skraverede områder.

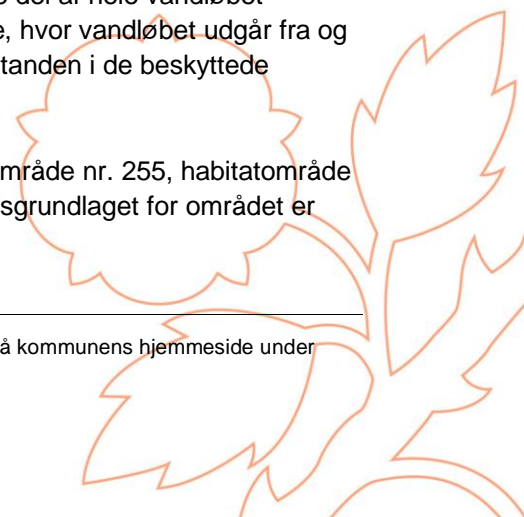
Delstrækningen af Troldebjerggrøften ligger med en regulativmæssig bundbredde på 60-80 cm.

Mens vandløbet ikke er målsat i statens vandområdeplaner, er den åbne del af hele vandløbet omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3², ligesom den 1,5 ha store mose, hvor vandløbet udgår fra og det 1 ha store engareal ved st. 1860 m. Det fremgår af lovens § 3, at tilstanden i de beskyttede områder ikke må ændres.

Vandløbet ligger i en afstand på 160 m til det 11 ha store Natura 2000 område nr. 255, habitatområde H264 Sigtehave, Bræmlevænge og Mørkholm skov (figur 1). Udpegningsgrundlaget for området er vist i nedenstående tabel.

¹ Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb i Langeland Kommune kan findes på kommunens hjemmeside under vandløb.

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 264		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Bredøret flagermus (1308)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Vandløbet Troldebjerggrøften afvander sammen med det private Bræmlevænge vandløb et opland på 342 ha. Deraf udgør den del af Troldebjerggrøften, som ønskes nedklassificeret, et delopland på 220 ha. Af deloplandet udgør kun ca. 7,5 ha et offentligt vejareal, svarende til 2 % af det samlede vandløbsopland eller knap 3,5 % af deloplandet. Deloplandet udgøres af dyrkede landbrugsarealer.

Bebyggelsen indenfor oplandet udgøres af spredt bebyggelse hvoraf samtlige husstande er kloakerede

Det må antages, at vedligeholdelsesbyrden ikke øges af tilledning af vejvand eller spildevand fra ejendomme, hvorfor vandløbet primært tjener det formål af aflede vand.

Konklusion

På baggrund af ovennævnte lægger Langeland Kommune til grund, at vandløbet Troldebjerggrøften fra st. 0 til st. 2174 m kan nedklassificeres. Nedklassificeringen begrundes med, at der er tale om et vandløb uden offentlige interesser tilknyttet, og at vandløbet overvejende tjener til afledning af vand fra private arealer.

Kommunen lægger videre til grund for nedklassificeringen, at beskyttelseshensynet i vandløbet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 også kan varetages af private lodsejere som ved naturarealer. Til at understøtte denne vurdering kan kommunen konstatere, at mange private vandløb er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 uden resulterende krav om, at de skal opklassificeres til offentlige. Endvidere lægger kommunen til grund for nedklassificeringen at en ændring i klassificeringen af vandløbet ikke påvirker den beskyttede natur.

Ændringen i vandløbets klassifikation vil heller ikke have en negativ påvirkning af Natura 2000-områdets udpegede arter, idet klassificeringen alene flytter vedligeholdelsespligten fra det offentlige til bredejererne. Bredejerne skal fortsætte det nænsomme vedligehold uden at ændre på skikkelse eller vandføring.

Samlet set er der derfor ikke offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde at vandløbet skal bibeholdes om offentligt.

Overdragelse

I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtigelse i vandløbet i 2022 i henhold til gældende regulativer og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet forventes at blive overdraget til private 1. januar 2023 i vedligeholdt og regulativmæssig stand.

Lovhjemmel

Klassificeringen af vandløb i henholdsvis offentlige eller private reguleres i vandløbsloven³ med tilknyttende bekendtgørelse kilde om klassifikation og registrering af vandløb⁴.

Efter lovens § 10 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

I bekendtgørelsens § 3 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes at tjene private formål. Efter § 3, stk. 1 kan vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes primært at tjene private formål.

Efter § 3, stk. 4 skal afgørelsen ledsages af en dato for nedklassificeringen.

Ved nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet efter lovens § 35 påhviler vedligeholdelsen af private vandløbs bredejerne.

Efter vandløbslovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Partshøring

Ved partshøringen har 5 lodsejere indsendt et samlet hørings svar med indsigelse imod planerne for nedklassificeringen af den øvre strækning af Troldebjerggrøften. Lodsejerhenvendelsen er opsat i punktform og Langeland Kommunes behandling heraf fremgår af følgende:

1) Bliver der fastsat en dato for frist af vedligehold?

Kommunen kommenterer: alle vandløb er omfattet af vandløbsloven. Her fremgår det, at vandløb skal vedligeholdes, så der ikke ændres på vandløbets vandføring eller skikkelse. Der er ikke frister for vedligehold af private vandløb. De vedligeholdelsesterminer, der står beskrevet i regulativer for offentlige vandløb er en juridisk aftale mellem bredejer, som ejer af vandløbet, og kommunen som ansvarshavende for vedligeholdelsen. Ved en nedklassificering overgår vedligeholdelsen til bredejeren, hvorfor disse aftaler for terminer ikke længere er nødvendige.

2) Hvis bredejer ikke vedligeholder eller overskrider en evt. tidsfrist, hvem skal der så indberettes til? Bliver der udpeget en myndighed til at syne grøften, eller hvem skal føre tilsyn?

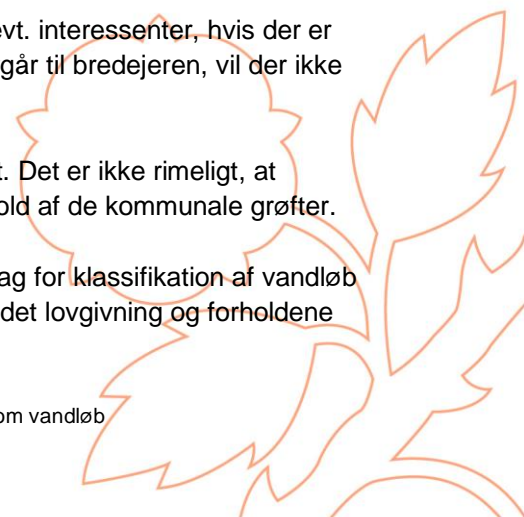
Kommunen kommenterer: Der er som ovenfor nævnt ikke tidsfrister for vedligehold af private vandløb. Her vedligeholdes vandløbet, når det er nødvendigt. Kommunen er vandløbsmyndighed for alle vandløb uanset klassificering. Vandløbsmyndigheden kontaktes, hvis der opstår problemer, der ikke kan løses bredejerne imellem.

Tilsyn af offentlige vandløb udføres mellem bredejere og kommune og evt. interessenter, hvis der er tvivl om udførelsen af vedligeholdelsen. Da vandløbets vedligehold overgår til bredejeren, vil der ikke fremadrettet være disse krav om tilsyn.

3) Langeland Kommune pålægger bredejeren en udgift – en skjult skat. Det er ikke rimeligt, at bredejerne af private grøfter skal være med til at betale for vedligehold af de kommunale grøfter.

Kommunen kommenterer: Ud fra kriterier laves et administrationsgrundlag for klassifikation af vandløb i kommunerne. Kriterier der med tiden ændrer sig afhængig af blandt andet lovgivning og forholdene

³ Miljø- og Fødevareministeriets lov bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb
5/8

omkring vandløbene. Der er for Langeland Kommune også udarbejdet sådan et administrationsgrundlag, som blev bilagt høringen (Se "Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb"). Det er rigtigt, at borgernes skattekrone blandt andet går til vedligeholdelse af offentlige vandløb.

Det skal her præciseres, at alle vandløb ejes af bredejer – også de offentlige. Kommunale grøfter er alene dem, der ligger på kommunalt ejet grund. At et vandløb er offentligt, refererer alene til hvem der har vedligeholdelsespligten.

- 4) Det er blevet oplyst at den strækning ved sommerhusområdet på Gyldenrisvej og Gruelund ikke skal nedklassificeres, men skal vedligeholdes af Langeland kommune. Det er helt urimeligt, at vi som skatteborgere skal betale for vedligehold, mens sommerhusejere bliver friholdt. Det vil vi protestere kraftigt imod. Sommerhusejerne må også betale for deres del. Ved sommerhuset Gyldenrisvej 11 er der givet byggetilladelse til opførelse af bygninger meget nær ved grøften, som gør det meget svært at oprensning med maskine. Der står i det nuværende regulativ fra 1997 at bygninger skal være mindst 8 m fra grøften. Vi forventer at Langeland Kommune rørlægger grøften ud for den matrikel. Det skal så efterfølgende være muligt at foretage oprensning med maskine i hele sommerhusområdet. Vi kan derfor ikke se argumentet for at friholde sommerhusejerne for udgifter til oprensning, som vi fastboende skatteydere bliver pålagt.

Kommunen kommenterer: Under henvisning til "Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb", har Langeland Kommune taget beslutning om, at den øvre strækning af Troldebjerggrøften, men ikke hele vandløbet møder de vedtagne kriterier for en nedklassificering i kommunen. Således findes der en del vandløb i Langeland Kommune, der delvist er offentlige.

Det er rigtigt, at der ligger et sommerhus ganske tæt på vandløbet og at man i regulativet skriver, at der skal være mindst 8 m fra bygninger til vandløbet. Det er ikke optimalt. Det er dog ikke et grundlag for en rørlægning af vandløbet.

- 5) Hvem skal hæfte for skader på afgrøder hos de sydlige bredejere, når og hvis de nordlige bredejere ikke oprensning og vedligeholder efter forskrifterne?

Kommunen kommenterer: Hvis en bredejer ikke handler hensigtsmæssigt på en henvendelse om forringet afvanding, på grund af manglende vedligehold, da er der grundlag for at søge om erstatning af beviseligt tabte afgrøder. Rammer for erstatning er omfattet af vandløbsloven.

- 6) Hvilke beløb betaler Langeland Kommune nuværende for oprensning af Troldebjerggrøften? Det er oplyst, at denne nedklassificering ikke er en besparelse.

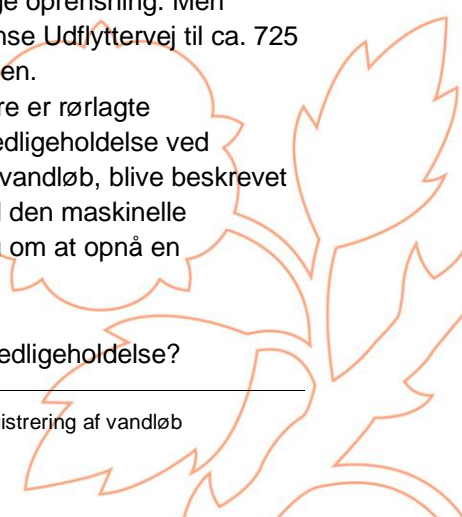
Kommunen kommenterer: Kommunen betaler en samlet regning for den årlige oprensning. Men entreprenøren har udtalt at han bruger 7-8 timer på strækningen ned til Stoense Udflyttervej til ca. 725 kr./timen. Det koster altså ca. 5800 kr. årligt (ex moms) at oprense strækningen.

En stor del af de vandløb Langeland Kommune har besluttet at nedklassificere er rørlagte strækninger, som der er minimalt vedligeholdelse på. Af det der spares på vedligeholdelse ved nedklassificering i kommunen, vil der med de nye regulativer af de offentlige vandløb, blive beskrevet mere nænsomme metoder for vedligehold. Det er metoder, der er dyrere end den maskinelle oprensning, der sker i dag. Det vil sige, at kommunen ikke har en forventning om at opnå en besparelse.

- 7) Hvem skal fremadrettet administrere omkostningerne af oprensning og vedligeholdelse?

---

⁴ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb 6/8

Kommunen kommenterer: Det er fremadrettet den enkelte bredejers ansvar.

- 8) Vi forventer at Langeland Kommune fremover renser risten ved Lohalsvej 23, samt alle rørlagte overkørsler.

Kommunen kommenterer: Langeland Kommune varetager fortsat vedligeholdelsen af stenkisten under Stoense Havnevej og Stoense Udflyttervej, som er kommunale veje. Øvrige overkørsler og bygværker passes fortsat af bredejere som det også var gældende i regulativet. Risten ved Lohalsvej 23 er bredejers forpligtigelse uanset klassificering.

- 9) Hedeselskabet mener vi skal forlange et opdateret regulativ, før der startes med en nedklassificering.

Kommunen kommenterer: Når et vandløb opklassificeres fra privat til offentligt skal der udarbejdes et regulativ, mens regulativet bortfalder ved en nedklassificering fra offentligt vandløb til privat. Ved en nedklassificering er det fortsat vandløbsloven som gælder.

Langeland Kommune har netop opmålt hele Troldebjerggrøften og har således nye opmålinger liggende, som kommunen og bredejere kan gøre brug af i tvivlstilfælde.

- 10) Det var på Tranekærs Kommunes initiativ i slutningen af 1960'erne, at al oprensning af samtlige grøfter blev til en kommunal opgave. Årsagen til dette var, at Troldebjerggrøften i mange år modtog kloak- og spildevand mm. fra en stor del af oplandet. Det gav stor splid mellem naboerne, da nogle bredejere ikke foretog oprensning og vedligeholdelse, før den fastsatte dato for tilsyn. Samtidig sparede Tranekær Kommune udgifterne til tilsynsmænd.

Kommunen kommenterer: Et udbredt og tungtvejende kriterie for at klassificere et vandløb som offentligt, hvor kommunen har vedligeholdelsespligten, er netop enten overløb fra spildevandsanlæg eller store ukloakerede oplande, hvor mange har overløb fra deres private spildevandsanlæg. Det giver derfor god mening, at man i sin tid vurderede at kommunen skulle have vedligeholdelsen af Troldebjerggrøften, da øget næringstilførsel øger grødevækst og dermed øger vedligeholdelsen. I dag ligger samtlige husstande i oplandet i forbindelse med forsyningens kloakerede netværk. Ved omklassificering af vandløb er det udover de fastsatte kriterier en individuel vurdering for hvert vandløb, men dette kriterie, der taler for, at kommunen fortsat skal vedligeholde Troldebjerggrøften er bortfaldet.

- 11) Da Langeland Kommune fremadrettet vil være tilsynsførende, forventer vi at Langeland Kommune påtager sig omkostningerne vedrørende synsmænd, administration samt opkrævninger vedrørende oprensning og en nedklassificering bliver minimal.

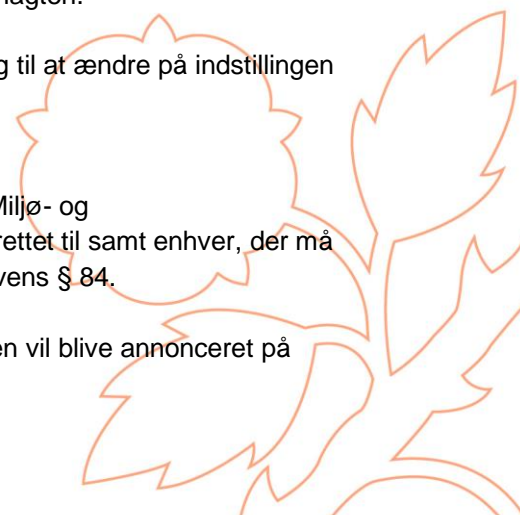
Kommunen kommenterer: Kommunen har ikke hjemmel i lovgivningen til at udføre sådanne opgaver i et privat vandløb. Det vil derfor være en overtrædelse af kommunalfuldmagten.

Langeland Kommune finder ikke på baggrund af indsigelserne anledning til at ændre på indstillingen om at nedklassificere vandløbet.

Klagevejledning

Langeland Kommunes afgørelse om nedklassificering kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Afgørelsen vil blive annonceret på Langeland Kommunes hjemmeside.

Indsendelse af klage En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Langeland Kommune, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på nh@naevneneshus.dk

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt.

Med venlig hilsen

Rikke de Neergaard
Biolog

Bilag:

Høringssvar

Sendt til:

Bredejere

Kopi til orientering:

Miljøstyrelsen
Landbrugsstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening - Langeland
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening – Langeland
Sportsfiskeren Langeland
Danmarks Sportsfiskerforbund
Danmarks Sportsfiskerforbund - Fyn, v./Søren Knabe
Friluftsrådet
Langeland Vandløbslaug, Formand Niels Grønnegaard
Naturstyrelsen
Ferskvandsfiskeriforeningen
Kystdirektoratet

Mst@mst.dk
mail@lbst.dk
dn@dn.dk
langeland@dn.dk
natur@dof.dk
clausdalskov@dof.dk
michschultz@gmail.com
post@sportsfiskerforbundet.dk
soren@knabe.dk
sydfyn@friluftsradet.dk
helleogniels@paradis.dk
nst@nst.dk
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
kdi@kyst.dk

